

[Hans Hansen.]

i Landet steget med 25 pCt., og en tilsvarende Stigning i de offentlige Udgifter vilde have ført disse Udgifter op paa ca. 225 Mill. Kr. aarlig, men de er steget til ca. 765 Mill. Kr., nemlig foruden Skatteindtægten, som er ca. 650 Mill. Kr., den offentlige Formueindtægt, som er ca. 115 Mill. Kr. Administration, Rets-, Politi-, Vej- og Havnevæsen kostede den Gang 13 Kr. pr. Individ af Befolkningen, men nu 60 Kr. pr. Individ. Skoleudgifterne var 10 Kr. pr. Individ, men er nu 30 Kr. pr. Individ. Det fortjener at nævnes, at Militærudgifterne, som der har været saa megen Blæst om, og hvis Nedsættelse nogle aabenbart tror kan gøre rene Mirakler til Løsning af de sociale Spørgsmaal, var den Gang 13 Kr. pr. Individ, nu er de 15 Kr. pr. Individ. Det Forslag, som nu er vedtaget i Folketinget, vil bringe Militærudgifterne ned paa 5 Kr. pr. Individ. De sociale Udgifter er steget fra 14 Kr. pr. Individ til 65 Kr. pr. Individ. Dertil kommer en helt ny Post, som man slet ikke kendte for 25 Aar siden, nemlig Forrentningen af den offentlige Gæld; den er steget fra 10 Mill. Kr. til 125 Mill. Kr., det vil sige, steget fra 4 Kr. pr. Individ til 36 Kr. pr. Individ.

Det siger sig selv, at det uhyre Tryk, som Skatterne saaledes udøver paa Erhvervslevet — i Forbindelse med Prioritetsbyrden og ikke mindst Monopolernes Varefordyrelse — maa faa skæbnesvangre Følger i den Nedgangstid, som hele det frie Erhvervslev er inde i. Skatterne udgør ca. 1 000 Kr. pr. Familie her i Landet og har aldrig i vort Lands Historie været saa høje som nu i Forhold til Varepriserne. I 1920, da Skatterne udgjorde ca. 900 Mill. Kr. aarlig, var Kornprisen 40 Kr. pr. Tønde; nu udgør Skatterne, som nævnt, 650 Mill. Kr., og Kornprisen er ca. 10 Kr. pr. Tønde.

Jeg tror ikke, den Tilpasning, der her er uomgængelig nødvendig, lader sig foretage ved at tale om det, som det synes at det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal gør; det lader sig ikke gøre at skære ned paa Understøttelserne og saa lade være at gøre andet. Det fører kun til Fabrikation af Kommuniste, men i den Retning, tror jeg ganske vist ogsaa, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal er den største Fabrikant her i Landet. Det er en lige saa komplet Misforstaaelse, som det er at tro, at det er muligt ved Statsregulering og Statskontrol at komme ud af Krisen.

Spørgsmaalet er, om Erhvervslevet kan komme i Gang paa naturlig Maade. Dette kan formentlig kun ske, naar man fjerner

de Hindringer, der er i Vejen: alle Monopoler i Handel og paa Jord, ophæver Skatterne, ophæver Tolden og indfører et Grundskyldssystem, der sætter Husmænd og Herremænd paa Konkurrence i Driften af Jorden og umuliggør Grundspekulationen og ned sætter Varepriserne til det, Varerne kan fremstilles til. Overfor den øjeblikkelige Nødstilstand er der sikkert intet andet Middel end at lægge en Afgift paa den passive og til Dels falske Kapital og bruge denne Afgift til Skattelettelse, og at gøre dette samtidig med, at man begynder at gaa i den Retning, som dette Lovforslag anviser ved et Sporskifte.

Til Slutning kun dette: Dette Lovforslag om Overgang fra Skat til Skyld er saa godt, som vi fra vor Side har formaaet at forme det. Jeg indbyder ærede Medlemmer, der forstaaer Situationens Alvor, til Drøftelse, eventuelt Forbedring deraf. Vi ønsker ikke Kampen for Kampens Skyld, men selv om Lovforslaget forkastes og afvises, vil det dog ligge for ad Aare. Grundskylden lader sig ikke afvise, og Frihandelsideen sidder ogsaa saa fast i Befolkningens Tankegang, at Spørgsmaalet i Virkeligheden kun er, paa hvilken Maade Grundskylden skal indføres; om den skal ind ved Siden af eller oven paa de andre Skatter, eller om den skal afløse Skatterne og indlede Frihandelsreformen, som Venstre har hævdet lige siden 1872. Lovforslaget er i nøjeste Overensstemmelse med Husmændenes Skattekrav baade i Køgeresolutionen, og som de er den Dag i Dag. Dets Gennemførelse vil betyde ikke alene et retfærdigere og enklere Afgiftssystem, men ogsaa en direkte økonomisk Lettelse for langt det overvejende Flertal af Befolkningen, uden at det gaar nogen for nær.

Tyngdepunktet for Lovforslagets Gennemførelse ligger kun rent tilsyneladende her i den høje Rigsdag, i Virkeligheden ligger det ude i Befolkningen, og en Afvisning af det her i Tinget vil kun betyde forøget Spænding for Løsningen af disse store Problemer og en ny og stærkere Propaganda under Mottoet: Sag løst eller Kamp rejst! Befolkningen lader sig nemlig ikke i det lange Løb narre for sine Mærkesager, og Grundskylden lader sig ikke afvise.

Hermed skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Behandling og fordomsfrie Vurdering.

Indenrigsministeren (Dahlgard): Et Medlem af Retsstatspartiet, det ærede Medlem Hr. Axel Dam, udtalte under Debatten i Gaar, at der var al mulig Grund til at